

Possibles restes de Santa Maria de Vilosiu o de les Garrigues

Cercs

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A la zona de sud-oest del municipi, a l'àrea coneguda com Vilosiu o les Garrigues

Coordenades:

Latitud: 42.13668
Longitud: 1.82328
UTM Est (X): 402755
UTM Nord (Y): 4665622

Classificació

Número de fitxa 08268 - 71
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval
Segle X-XIV
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: les restes estan molt cobertes de vegetació i enderroc.
Protecció Inexistent
Accés Díficil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08268A002000030000HA
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dj., 24/03/2016 - 01:00

Descripció

Les restes d'estructures identificades a uns 150 m a l'oest de la masia de la Casanova de les Garrigues, podrien correspondre a l'antiga església coneguda com Santa Maria de les Garrigues o de Vilosiu. De fet, a la vall de Vilosiu s'hi localitzen diverses restes d'estructures, repartides per una extensa àrea. Del conjunt de restes identificades, aquestes es considera que podrien correspondre a l'antiga església, sense que aquest fet es pugui confirmar sense estudis més acurats o una recerca a fons. A l'indret són visibles diverses restes de panys de murs, entre els qual destaquen els que defineixen un espai principal, a l'entorn del qual es poden distingir altres restes de parets. El conjunt té gran quantitat d'enderroc i vegetació que hi ha crescut, fet que no permet tenir una bona visió de les estructures conservades. El dimensionat dels murs, el tipus de carreus i en conjunt la configuració que mostren les restes, fan pensar en la possible correspondència amb l'església. A l'entorn més immediat es distingeixen altres restes de murs molt amagades per la vegetació. Altres de les restes localitzades a la vall poden correspondre a estructures de masos, per bé, que també caldrien recerques que concretessin les característiques i funcions d'aquestes restes. En conjunt, del total de restes que s'han identificat i que podrien correspondre a possibles masos, incloent les restes de la possible església, són un total de deu. Entre aquests, a la vall hi ha els masos identificats com a Mas A i Mas B de Vilosiu que van ser excavats i estudiats, permeten apuntar una cronologia medieval per a la seva ocupació.

Observacions:

Tal i com s'ha indicat, sense una recerca a fons es fa difícil poder atribuir amb seguretat aquestes restes a l'esmentada església. Tal i com s'ha assenyalat en altres fitxes d'elements immobles de la zona, l'emplaçament exacte de l'església de Vilosiu és desconeguda, encara que s'ha situat i cregut que pot ubicar-se més propera a la masia de Santa Maria de les Garrigues. Les diverses hipòtesis restaran pendents de confirmació.

Història

L'església de Santa Maria de Vilosiu consta que es trobava dins el terme del castell de Madrona, al comtat de Berga; sembla que era església parroquial depenent del monestir de Sant Llorenç prop Bagà i formava part del Bisbat d'Urgell. El lloc de Vilosiu consta referenciat al l'any 980, en una donació feta pel comte Oliba I de Cerdanya al monestir de Sant Llorenç prop Bagà, consistent en la donació de l'església de Vilosiu amb quatre masos ("quatuor mansos constructos". En aquesta període sembla que l'església seria el centre d'un petit nucli de poblament rural. Poc després, en l'acta de consagració del monestir de Sant Llorenç prop Bagà, datada el 983, entre els béns del monestir hi consta l'església, amb els delmes, les primícies i les oblacions, i quatre masos amb les seves terres i vinyes.

En un llevador del monestir del 1125, torna a constar la cita als masos i s'aporta els noms de les cases, es parla dels masos Revira (Rovira), d'Arnald, de Ranmir i de Chintla (Quintla o Quíntila) i la relació del què els pertocava pagar.

La recerca arqueològica realitzada als masos A i B, va permetre situar l'ocupació d'aquests entre l'any 1000 i inicis del segle XIV.

Bibliografia

BOLÒS, J.; CURTO, A.; SERRA, A. (1984): "El castell de Blancafort, al Berguedà", a Quaderns d'estudis medievals, núm. 11. Barcelona.

BOLÒS, J. (1984): Un mas pirinenc medieval: Vilosiu B (Cercs, Berguedà). Lleida: Universitat de Lleida, col. Espai/temps, núm. 26.

CAMPRUBÍ SENSADA, J. (2006): Conquesta i estructuració territorial del Berguedà (s. IX-XI), Edicions

de la Universitat de Lleida, Lleida.

CASTILLO, A. (1965): "El manso medieval A de Vilosiu". A Homenaje a Jaime Vives, I. Pàgs. 219-226

CATALÀ, P. (1976): Els Castells Catalans, vol. V. Barcelona: Rafael Dalmau editor. Pàgs. 874-879.

RIU, M. (1976): "El hàbitat en Catalunya en la Alta Edad Media", a Atti del Colloquio Internazionale di Arqueologia Medievale. Palermo, 1976.

RIU, M. (1978): "Hàbitat, tècniques i economia rural", a Història de Catalunya. Vol. II. Ed. Salvat.

RIU, M. (1989): L'arqueologia medieval a Catalunya. Barcleona: Els llibres de la frontera.

VVAA. (1985): Catalunya Romànica. XII. El Berguedà. Fundació Enciclopèdia Catalana, Barcelona.

VVAA. (1998): Catalunya Romànica. XXVII. Visió de síntesi. Restauracions i noves troballes.

Bibliografia. Índexs generals. Fundació Enciclopèdia Catalana, Barcelona.

